

TRIEDA DÔVERNOSTI: VEREJNÉ

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
Riadiaci orgán pre operačný program Výskum a vývoj

Súhrnná správa o aktivitách hodnotenia a výsledkoch
hodnotení operačného programu Výskum a vývoj za rok
2012

Marec 2013

Riadiacim orgánom pre operačný program Výskum a vývoj (ďalej aj „Riadiaci orgán pre OP VaV“), ktorý bol schválený Európskou komisiou dňa 28. novembra 2007, je sekcia štrukturálnych fondov EÚ Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej aj „MŠVVaŠ SR“).

Za hodnotenie operačného programu Výskum a vývoj (ďalej aj „OP VaV“) je zodpovedný Riadiaci orgán pre OP VaV a úlohy spojené s hodnotením vykonával v roku 2012 manažér hodnotenia OP VaV sekcie štrukturálnych fondov EÚ MŠVVaŠ SR, odboru riadenia programov, oddelenia pre OP VaV, od 29. novembra 2012 odboru pre operačný program Výskum a vývoj.

V roku 2012 sa manažér hodnotenia pre OP VaV zúčastnil:

- školenia „*Ex – ante hodnotenie 2014 - 2020*“, konaného dňa 30. októbra 2012 v Bratislave, ktoré organizoval Centrálny koordinačný orgán.
- pracovného stretnutia „*Výstupové a výsledkové ukazovatele a ex-ante hodnotenie*“, konaného dňa 21. novembra 2012 v Bratislave, ktoré organizoval Centrálny koordinačný orgán. Okrem manažéra hodnotenia sa pracovného stretnutia zúčastnil aj jeden manažér monitorovania pre OP VaV.
- konferencie „*Hodnotenie štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na Slovensku: skúsenosti a trendy*“, konanej dňa 5. decembra 2012 v Bratislave, ktorú organizoval Centrálny koordinačný orgán. Okrem manažéra hodnotenia sa konferencie zúčastnil aj riaditeľ odboru pre OP VaV.

Aktivity v rámci hodnotenia OP VaV :

- **rozpracované aktivity** – Riadiaci orgán pre OP VaV nemal v roku 2012 žiadne aktivity v rámci hodnotenia, ktoré by neboli aj ukončené v roku 2012.
- **uskutočnené aktivity** – Pravidelné interné hodnotenie

Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom pre OP VaV v roku 2012 nemal žiadne aktivity v rámci hodnotenia.

V nadväznosti na Plán hodnotení OP VaV na rok 2012 Riadiaci orgán pre OP VaV (ďalej aj „RO OP VaV“) vykonal v roku 2012 jedno pravidelné interné hodnotenie:

„Pravidelné hodnotenie operačného programu *Výskum a vývoj 2011-2012*“, ktorého predmetom boli dva okruhy. Prvým okruhom bolo zhodnotenie napĺňania cieľov OP VaV a cieľov všetkých prioritných osí OP VaV prostredníctvom implementácie aktivít OP VaV. Druhým okruhom pravidelného hodnotenia bolo zhodnotenie pokroku od realizácie prvého pravidelného hodnotenia OP VaV v roku 2009, ako aj zhodnotenie zistení realizovaných externých hodnotení.

V rámci tohto pravidelného hodnotenia bolo skonštatované, že:

- prostredníctvom implementácie aktivít OP VaV dochádza k napĺňaniu cieľov OP VaV a cieľov prioritných osí OP VaV (avšak v prioritnej osi 1 a 3 – čiastočne).
- už v hodnotiacej správe z pravidelného hodnotenia OP VaV realizovaného v r. 2009 sa uvádza konštatovanie, že neboli zatiaľ vyhlásené výzvy pre dopytovo - orientované projekty v rámci opatrenia 1.1 Obnova a budovanie technickej infraštruktúry výskumu a vývoja a opatrenia 3.1 Obnova a budovanie technickej infraštruktúry výskumu a vývoja v Bratislavskom kraji, a aj napriek tomu, že koncom roka 2011 bola v opatrení 1.1 vyhlásená jedna výzva na dopytovo-orientované projekty, z celkového pohľadu pokrok v implementácii prioritnej osi 1 je nedostatočný. Podobne je tomu v rámci prioritnej osi 3. Z tohto dôvodu došlo v roku 2011 revíziou OP k realokácii disponibilných zdrojov v oboch prioritných osiach.
- vyhlásené výzvy OP VaV reagujú na reálne potreby žiadateľov, ktorými sú najmä verejné vysoké školy, štátne vysoké školy, Slovenská akadémia vied a jej ústavy, organizácie, resp. inštitúcie uskutočňujúce výskum a vývoj zriadené ústrednými orgánmi štátnej správy a mimovládne organizácie výskumu a vývoja.

Od októbra 2011 sa realizovalo plánované strategické externé hodnotenie „*Zhodnotenie relevantnosti cieľov OP Výskum a vývoj z hľadiska ich plnenia*“, ktoré bolo ukončené prevzatím slovenskej verzie záverečnej hodnotiacej správy 31. 1. 2012 a anglickej verzie záverečnej hodnotiacej správy 14. 2. 2012. Predmetom tohto hodnotenia bolo zhodnotenie relevantnosti cieľov OP VaV z hľadiska ich plnenia, a to, posúdenie úspešnosti plnenia určených cieľov OP VaV od schválenia OP VaV do 30. 6. 2011 a v prípade identifikovania potreby úpravy cieľov OP ich revízia. Hodnotenie bolo zamerané najmä na zhodnotenie nastavenia a relevancie cieľov OP s ohľadom na potreby prijímateľov, zhodnotenie potreby aktualizácie cieľov OP s ohľadom na štruktúru prioritných osí, jednotlivých opatrení OP VaV a zhodnotenie napĺňania cieľov na úrovni OP a prioritných osí.

Hlavné závery z hodnotenia:

- Súčasný stav implementácie bol do značnej miery ovplyvnený externými faktormi, a to najmä politickými rozhodnutiami.
- Na základe vykonaného hodnotenia hodnotiteľ dospel k záveru, že jedným z problémov napĺňania cieľov OP a opatrení je spolupráca medzi poskytovateľom a prijímateľom.
- Zhodnotenie, či stanovenie cieľov a merateľných ukazovateľov zodpovedá skutočným potrebám prijímateľov a či sú stanovené ciele a merateľné ukazovatele stále relevantné: *áno*
- Zhodnotenie, či sú stanovené ciele a merateľné ukazovatele na úrovni OP, prioritných osí a opatrení napĺňané a či si štruktúra prioritných osí a jednotlivých opatrení OP vyžaduje aktualizáciu: *čiastočne*
- Zhodnotenie, či je cieľ opatrenia 1.1 Obnova a budovanie technickej infraštruktúry VaV dosahovaný a akými aktivitami: *nie*
- Zhodnotenie, či je cieľ opatrenia 2.1 Podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu a podpora nadregionálnej spolupráce dosahovaný a akými aktivitami: *áno*
- Zhodnotenie, či je cieľ opatrenia 2.2 Prenos poznatkov a technológií získaných VaV do praxe dosahovaný: *áno*
- Zhodnotenie, či je cieľ opatrenia 3.1 Obnova a budovanie technickej infraštruktúry VaV v Bratislavskom kraji dosahovaný: *nie*
- Zhodnotenie, či je cieľ opatrenia 4.1 Podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu a podpora nadregionálnej spolupráce v Bratislavskom kraji dosahovaný: *áno*
- Zhodnotenie, či je cieľ opatrenia 4.2 Prenos poznatkov a technológií získaných VaV do praxe v Bratislavskom kraji dosahovaný: *áno*
- Zhodnotenie, či je cieľ opatrenia 5.1 Budovanie infraštruktúry vysokých škôl a modernizácia ich vnútorného vybavenia za účelom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu dosahovaný: *áno*
- Zhodnotenie, či dochádza k napĺňaniu globálneho cieľa OP Výskum a vývoj: *čiastočne*
- Zhodnotenie, či dochádza k napĺňaniu všetkých siedmich špecifických cieľov OP Výskum a vývoj: *čiastočne*

Riadiaci orgán pre OP VaV vo vzťahu k naplánovaným hodnoteniam uvedeným v „Pláne hodnotení operačného programu Výskum a vývoj na rok 2012“ **neuskutočnil žiadne zmeny plánovaných hodnotení na rok 2012.**

Príloha k Súhrnnej správe o aktivitách hodnotenia a výsledkoch hodnotení za rok 2012:

Prehľad hodnotení vykonaných a ukončených v roku 2012

OPERAČNÝ PROGRAM VÝSKUM A VÝVOJ (OP VaV) – SO/RO	
Názov vykonaného hodnotenia	Pravidelné hodnotenie operačného programu Výskum a vývoj 2011-2012
Podnet	plánované hodnotenie v Pláne hodnotení OP VaV na rok 2012
Termín začatia hodnotenia	január 2012
Termín ukončenia hodnotenia	september 2012
Typ hodnotenia	operatívne a interné
Objem finančných prostriedkov uhradených za vykonanie hodnotenia	-
Hodnotenie vykonal	manažér hodnotenia pre OP VaV, riaditeľ odboru pre OP VaV
Predmet hodnotenia	Predmetom pravidelného hodnotenia OP VaV boli dva základné okruhy. Prvým okruhom bolo napĺňanie cieľov OP VaV a cieľov všetkých prioritných osí OP VaV prostredníctvom implementácie aktivít OP VaV. Druhým okruhom pravidelného hodnotenia bolo zhodnotenie pokroku od realizácie prvého pravidelného hodnotenia OP VaV v roku 2009, ako aj zhodnotenie zistení realizovaných externých hodnotení.
Zistenia	Z počtu podaných žiadostí o NFP v rámci vyhlásených výziev a projektov v realizácii je možné vo všeobecnosti vyvodiť záver o vhodnom a relevantnom nastavení cieľov OP VaV, ako aj cieľov prioritných osí a ich napĺňaní, ktoré však v dvoch prioritných osiach je len čiastočné. Vyhlásené výzvy OP VaV reagujú na reálne potreby žiadateľov, ktorými sú najmä verejné vysoké školy, štátne vysoké školy, Slovenská akadémia vied a jej ústavy, organizácie, resp. inštitúcie uskutočňujúce výskum a vývoj zriadené ústrednými orgánmi štátnej správy a mimovládne organizácie výskumu a vývoja.
Odporúčania navrhnuté hodnotiteľom	-

Realizované opatrenia	Vyhlásenie 2 výziev v opatrení 1.1 na dopytovo-orientované projekty.
Spôsob zverejnenia hodnotiacej správy	http://www.minedu.sk/pravidelne-hodnotenie-op-vav-2011-2012/

Názov vykonaného hodnotenia	Zhodnotenie relevantnosti cieľov OP Výskum a vývoj z hľadiska ich plnenia
Podnet	plánované hodnotenie
Termín začatia hodnotenia	október 2011
Termín ukončenia hodnotenia	február 2012
Typ hodnotenia	strategické a externé
Objem finančných prostriedkov uhradených za vykonanie hodnotenia	bez DPH: 1 000 € s DPH: 1 200 €
Hodnotenie vykonal	Slovenská organizácia pre výskumné a vývojové aktivity, o. z. so sídlom: Pribinova 25, 811 09 Bratislava
Predmet hodnotenia	Zhodnotenie relevantnosti cieľov OP VaV z hľadiska ich plnenia, a to, posúdenie úspešnosti plnenia určených cieľov OP VaV od schválenia OP VaV do 30. 6. 2011 a v prípade identifikovania potreby úpravy cieľov OP ich revízia.
Zistenia	Súčasný stav implementácie bol do značnej miery ovplyvnený externými faktormi, a to najmä politickými rozhodnutiami. Na základe vykonaného hodnotenia hodnotiteľ dospel k záveru, že jedným z problémov naplňania cieľov OP a opatrení je spolupráca medzi poskytovateľom a prijímateľom.
Odporúčania navrhnuté hodnotiteľom	<ul style="list-style-type: none"> - Nastaviť jednoduchý implementačný systém založený na princípe dôvery s jasne definovanými sankciami pre tých, ktorí porušujú pravidlá. - Aktualizovať Príručku pre prijímateľa. Príručka by mala byť štruktúrovanejšia, t. j. zložená z kapitol, podkapitol a bodov a zároveň by mala byť dokumentom, ktorý poskytne prijímateľovi všetky informácie a pokyny potrebné pri implementácii projektu. - Zaviesť každoročné dotazníkové hodnotenie medzi prijímateľmi. - Zaviesť systém hodnotenia kvality poskytnutých odpovedí na e-mailové otázky a dotazy. - Urýchliť výber projektov v rámci výzvy z opatrení 3.1. a 5.1..

	<ul style="list-style-type: none"> - Vyhlásiť výzvy v rámci opatrení 2.2. a 4.2., a to na celú zostávajúcu alokáciu. - Podporiť obmedzené množstvo veľkých výskumných projektov (vedecké parky, resp. veľké výskumné centrá). - Jasne určiť, že výskumnú infraštruktúru (najmä prístroje a zariadenia) môžu prijemcovia využívať v riešení projektov 7. Rámcového programu a iných iniciatív EÚ. - Nepristúpiť k revízii OP Výskum a vývoj. - Nevyžadovať od prijemcov doklady, ktoré poskytovateľ má, alebo ktoré vydávajú iné orgány štátnej a verejnej správy. - Zjednodušiť vykazovania personálnych výdavkov. - Zrušenie pracovných výkazov pre zamestnancov a výskumníkov, ktorí pracujú na danom projekte na plný úväzok. - Vo väčšej miere využívať predfinancovanie a pri verejnom sektore zálohové platby. - Zaviesť paušálne výdavky. - Urýchliť kontrolu ŽoP zlúčením formálnej a obsahovej kontroly. - Jasne zdefinovať všetky používané merateľné ukazovatele, vrátane spôsobu ich napĺňania a dokladovania. - Sústrediť sa na napĺňanie ukazovateľov výstupov namiesto ukazovateľov vstupov. - Agregovať každý ukazovateľ na úroveň opatrenia, prioritnej osi a programu. - Pre každú výzvu zaviesť povinný ukazovateľ (ukazovatele). - Smerovať minimálne 2/3 finančných prostriedkov z OP do podpory veľkých projektov (univerzitné vedecké parky, výskumné centrá a pod.). - Sústrediť sa na podporu menšieho počtu prioritných oblastí, v ktorých je slovenská veda konkurencieschopná. - Umožniť naďalej využívať štrukturálne fondy na VaV aj v Bratislavskom kraji. - Vytvoriť jednoduchý systém implementácie OP a znižovať administratívnu náročnosť. - Zdefinovať jasnú stratégiu jeho implementácie (logickú súslednosť vyhlasovania výziev). - Umožniť verejným vysokým školám čerpať NFP až do výšky 100% oprávnených výdavkov. - Nastaviť OP komplementárne s Horizontom 2020. - Hodnotiť a vyberať projekty obdobne ako v iných grantových schémach. - Zapojiť do hodnotenia a výberu žiadostí zahraničných hodnotiteľov. - Hodnotiť výsledky projektov formou záverečných vedeckých oponentúr. - Zaviesť inštitút rozhodnutia o poskytnutí NFP (dotácie) namiesto Zmluvy o NFP.
--	---

	- Uznať prípravu projektov ako oprávnený výdavok.
Realizované opatrenia	Hodnotenie bolo vykonané k stavu implementácie k 30. 6. 2011. Negatívne hodnotenie k opatreniam 1.1 a 3.1 je spôsobné tým, že z týchto opatrení neboli k tomuto dátumu vyhlásené žiadne výzvy (rozhodnutia predchádzajúcich vedení rezortu o prioritách v rámci OP VaV). Prvá výzva na opatrenie 1.1 bola vyhlásená až 17. 10. 2011. Vzhľadom na to, že veľká väčšina projektov OP VaV je ešte v realizácii a niektoré projekty sa ešte len pripravujú možno považovať súčasné napĺňanie hodnôt ukazovateľov a plnenie cieľov za primerané a uspokojivé. RO zverejnil dňa 25. 6. 2012 výzvy na vybudovanie univerzitných vedeckých parkov a výskumných centier v rámci opatrení 2.2. a 4.2.. Celková suma vyčlenená na uvedené výzvy je spolu 373 mil. EUR.
Spôsob zverejnenia hodnotiacej správy	http://www.minedu.sk/hodnotenie-operacneho-programu-vyskum-a-vyvoj/

VYPRACOVAL:

Ing. Marianna Dobročániová, manažér hodnotenia .....

SCHVÁLIL:

Mgr. Andrea Uhrínová

poverená zastupovaním riaditeľa
odboru pre OP Výskum a vývoj .....

Ing. Peter Viglaš

poverený zastupovaním generálneho riaditeľa
sekcie štrukturálnych fondov EÚ .....